

Til Sveriges Espoo POC

Landskab og Skov

J.nr. 2019 - 6413

Ref. TIJJE

Den 22. november 2022

Espoo høring om miljøvurdering af Lynetteholm – summary note

Redegørelse for processen

Miljøstyrelsen notificerede med henvisning til Espoo-konventionen den 4. oktober 2019 de svenske miljømyndigheder (Naturvårdsverket er svensk "point of contact") om miljøvurderingen af Lynetteholm.

Notifikationen omhandlede myndighedernes igangsætning af VVM-processen for etablering af Lynetteholm i Københavns Havn og var blandt andet vedlagt en projektbeskrivelse for Lynetteholm samt en beskrivelse af de planlagte miljøundersøgelser. I forbindelse med notifikationen blev de svenske myndigheder anmodet om at oplyse, om Sverige ønskede at deltage i VVM-processen for projektet. Miljøstyrelsen modtog svar på henvendelsen den 13. november 2019, hvor de svenske myndigheder bekræftede, at de ønskede at deltage i den kommende VVM-proces.

Da de svenske myndigheder ønskede at blive inddraget i miljøvurderingsprocessen, sendte Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen den 9. juli 2020 et udkast til afgrænsningsnotat for udarbejdelse af miljøkonsekvensrapport for Lynetteholm i Espoo-høring ved de svenske myndigheder i perioden 14. juli 2020 til 13. august 2020.

Miljøstyrelsen modtog ved e-mail af 13. august 2020 bemærkninger og synspunkter fra myndigheder og organisationer i Sverige. Rambøll udarbejdede på vegne af By & Havn en miljøkonsekvensrapport om Lynetteholm af 24. november 2020, som blev sendt i Espoo-høring i Sverige i perioden 30. november 2020 til 25. januar 2021.

Den 18. december 2020 fremsendte Miljøstyrelsen et tematillæg til Naturvårdsverket, der miljøvurderede flytning af en sejlrende tæt

ved den nye halvø samt klappning af materiale fra sejlrenden og etablering af Lynetteholm.

Høringssvar fra de svenske myndigheder blev modtaget den 22. februar 2021. Høringssvarene omhandlede særligt afgrænsningen af miljøkonsekvensrapporten, klimapåvirkning og udledning af CO₂, opfyldelse af miljømål for vandområder, sedimentspredning fra klappning, gennemstrømning i Øresund/blokering og mulig påvirkning af ålegræs.

På baggrund af de svenske myndigheders henvendelse afholdtes et første Espoo-samråd d. 23. marts 2021.

Der blev herefter afholdt følgende samrådsmøder:

1. Espoo-samrådsmøde den 23. marts 2021
2. Espoo-samrådsmøde den 22. april 2021
3. Espoo-samrådsmøde 18. maj 2021
4. Espoo-samrådsmøde 27. maj 2021

De første samrådsmøder handlede navnlig om den forventede forureningsgrad og sedimentspredning fra klappning af materiale i Køge Bugt, som de svenske myndigheder ønskede flere oplysninger om. DHI udarbejdede, efter ønske fra deltagerne, flere notater på baggrund af de rejste spørgsmål fra de svenske myndigheder, herunder et notat om den litorale transport, bølgeforhold og erosion af de svenske kyster (IAK), gennemstrømnings- og blokeringseffekt (IAL) samt notat om spredningsberegninger. På det tredje samrådsmøde blev tidsplanen for anlægslovens vedtagelse drøftet. Det blev her oplyst, at 3. behandling af lovforslaget var programsat til den 4. juni 2021.

Transportministeren fremsatte den 28. april 2021 lovforslag L 220 om anlæg af Lynetteholm i Folketinget. Lovforslaget blev vedtaget den 4. juni 2021 af et bredt politisk flertal i Folketinget.

Der er også afholdt en række Espoo-samrådsmøder mellem de danske og svenske myndigheder efter anlægslovens vedtagelse:

5. Espoo-samrådsmøde 14. juni 2021
6. Espoo-samrådsmøde den 9. september 2021
7. Espoo-samrådsmøde 12. november 2021
8. Espoo-samrådsmøde 5. april 2022
9. Espoo-samrådsmøde 30. august 2022

På samrådsmøderne blev navnlig klappning af materiale drøftet, herunder alternative muligheder og de danske regler for klappning. Fra 4. samrådsmøde og frem til det 7. Espoomøde blev der yderligere drøftet indhentning af en tredjepartsgranskning efter svensk ønske. Tredjepartsgranskningen skulle vedrøre den hydrauliske modellering af Lynetteholms blokering af Øresund, som var

udarbejdet af selskabet DHI. Det blev endvidere aftalt, at Udviklingselskabet By & Havn I/S skulle udarbejde opgavebeskrivelsen til brug for tredjepartsgranskningen af de centrale spørgsmål i samrådet.

De svenske myndigheders fokus har særligt været koncentreret om havmiljøet i forbindelse med opgravning, klappning og mulig ændret ind-strømning af saltvand til Østersøen.

Samrådet har haft fokus på at belyse og besvare de svenske myndigheders bekymringer om projektets betydning for havmiljøet i Øresund og Østersøen. Der har været særligt fokus på klappning af opgravet materiale, som var planlagt at finde sted ud for Køge Bugt, tæt ved den svenske territorialgrænse og et udpeget Natura 2000-område på svensk farvand. Der været udarbejdet et forecast på strømforhold med henblik på at klappe på tidspunkter, hvor der ikke var risiko for uhensigtsmæssig spredning af klapmateriale til f.eks. de svenske Natura 2000-områder.

Der har endvidere været nedsat en Turbidity Management Group til overvågning af klappingens påvirkning på havmiljøet. I denne gruppe har, udover de svenske myndigheder, deltaget danske kommuner i Køge Bugt området. Til overvågning af miljøpåvirkningen var opsat sedimentmålere på udvalgte steder, herunder i svensk farvand. Målerne skulle dokumentere spredningen af sediment fra klappingerne i Køge Bugt.

Der er gennemført en omfattende monitorering. Det er besluttet at der afholdes et afsluttende møde i foråret 2023, hvor den afsluttende undersøgelse af klappladserne og klappingens eventuelle miljøkonsekvenser gennemgås og drøftes.

Det bemærkes i denne sammenhæng, at der i Danmark er truffet politisk beslutning om at afbryde den planlagte klappning. By & Havn planlægger på den baggrund at indbygge havbundsmateriale i fase 1 af Lynetteholm. Miljøvurdering af denne ændring udestår.

Et andet væsentligt fokuspunkt har været de mulige ændrede strømforhold i Øresund med deraf følgende mulige ændringer i vandmiljøet i Østersøen. Det har herunder været drøftet hvorvidt og i hvor høj grad Lynetteholmen vil skabe en prop i Øresund, der vil reducere vandgennemstrømningen fra Kattegat til Østersøen.

Der er i miljøkonsekvensvurderingen af projektet redegjort for, at Lynetteholmprojektet kan medføre en reduceret gennemstrømning i Øresund i størrelsesorden max. 0,25%. Til verificering af dette har der til brug for Espoo samrådet været gennemført en uvildig gennemgang af modellering og beregningsforudsætninger ved det hollandske rådgiverfirma Deltares. Deltares har ikke påvist væsentlige fejl eller mangler ved beregningerne. Rapporten vedlægges som bilag.

By & Havn har efterfølgende lavet en screening for mulige kompenserende afgravninger.

Screeningen viser, at der er et potentiale ved at afgrave i to områder lige nord for tunneltraceet for Øresundsforbindelsen. Det vil dog være nødvendigt med yderligere undersøgelser, såfremt der skal afgraves i området omkring Nordre Røse. Dels er Nordre Røse Fyr beliggende på lokaliteten, men der er også en række søkabler, som kan indsnævre området, hvori der reelt kan kompensationsafgraves. Endelig har den Blå Planet sit vandindtag beliggende i området. Ligeledes vil der være risiko for at gravespild fra uddybningen vil kunne påvirke Amager Strandpark, samt de to Natura 2000 områder ved Saltholm og Amager syd.

De svenske myndigheder har d. 4. oktober 2022 meddelt, at de ikke har bemærkninger til screeningen af muligheder for kompenserende afgravning:

”Vid samrådsmöte nr 9 som hölls 2022-08-30 presenterades rapporten ”Screeningsberegninger af muligheden for kompensation af den bloke-rende effekt på vandudvekslingen med Østersøen (daterad: 06-07-2022) om genomströmning till Östersjön och kompensationsmuddring” framtagen av DHI.

I mötet meddelade Naturvårdsverket att tillsammans med Statens Geotekniska Institut (SGI), Länsstyrelsen i Skånes län, Sveriges mete-orologiska och hydrologiska institut (SMHI) gå igenom rapporten och återkoppla skriftligt om det framkom några kommentarer. Efter ge-nomgång av rapporten framkom inga ytterligare kommentarer.

Ställningstagande

Naturvårdsverket delar Länsstyrelsen i Skåne län, SGI samt SMHI inställning och ser positivt till att den aktuella rapporten tagits fram och ser heller inget behov att ytterligare kommentera rapporten.

Natur-vårdsverket ser dock gärna att kompensation av blockerings-effekten från Lynetteholm genomförs.

Vidare ser Naturvårdsverket positivt på att alternativ till dumpning i Kögebukten nu ska genomgå en miljöbedömningsprocess och ser fram emot att Esbosamråd inleds för den planerade förändringen av projek-tet.”

De danske Espoomyndigheder betragter hermed Espooprocessen som afsluttet. Samrådet genoptages, hvis fremtidige ændringer af projektet vurderes at kunne have grænseoverskridende miljøkonsekvenser.

Med venlig hilsen

Timm Juul Jensen
Espoo Of Contact
+45 20 57 74 37
tijje@mst.dk